

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

8.2.2012

B7-0054/2012

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia Komisie

v súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku

o dohode medzi Európskou úniou a Marockým kráľovstvom o recipročných liberalizačných opatreniach pre poľnohospodárske výrobky, spracované poľnohospodárske výrobky, ryby a výrobky rybného hospodárstva (2012/2522(RSP))

Metin Kazak, Marietje Schaake
v mene skupiny ALDE

Uznesenie Európskeho parlamentu o dohode medzi Európskou úniou a Marockým kráľovstvom o recipročných liberalizačných opatreniach pre poľnohospodárske výrobky, spracované poľnohospodárske výrobky, ryby a výrobky rybného hospodárstva (2012/2522(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Barcelonské vyhlásenie z 28. novembra 1995, ktorým sa ustanovilo partnerstvo medzi Európskou úniou a krajinami južného Stredozemia,
- so zreteľom na Euro-stredomorskú dohodu o pridružení medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Marockým kráľovstvom na strane druhej,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady zo 14. októbra 2005 o povolení rokovať s Marokom o recipročnej liberalizácii poľnohospodárskych výrobkov, spracovaných poľnohospodárskych výrobkov, rýb a výrobkov rybného hospodárstva,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Európskej komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku predložené Európskej rade, Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 25. mája 2011 s názvom Nová reakcia na meniace sa susedstvo (COM(2011)303),
- so zreteľom na legislatívne uznesenie zo 14. decembra k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí protokolu medzi Európskou úniou a Marockým kráľovstvom, ktorým sa stanovujú rybolovné možnosti a finančný príspevok podľa Dohody o partnerstve v sektore rybolovu medzi Európskym spoločenstvom a Marockým kráľovstvom,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Západnej Sahare,
- so zreteľom na navrhovanú dohodu vo forme výmeny listov medzi Európskou úniou a Marockým kráľovstvom o recipročných liberalizačných opatreniach pre poľnohospodárske výrobky, spracované poľnohospodárske výrobky, ryby a výrobky rybného hospodárstva a o nahradení protokolov č. 1, 2 a 3 a ich príloh a o zmenách a doplneniach Euro-stredomorskej dohody o pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Marockým kráľovstvom na strane druhej,
- so zreteľom na postup súhlasu v súlade s článkom 207 ods. 2 a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C7-0201/2011),
- so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,

A. keďže EÚ si udržiava v obchode s tovarom s Marokom prebytok, ktorý v roku 2010 dosiahol 5,4 miliardy EUR;

- B. keďže EÚ má značný prebytok vyše 4 miliardy EUR v obchodnej bilancii, pokiaľ ide o výrobky poľnohospodárstva, rybného hospodárstva a spracovaných potravín z krajín južného Stredozemia, ale má deficit 871 miliónov za rok 2010 v dvojstrannom obchode s Marokom s tými istými výrobkami;
- C. keďže v roku 2009 predstavovalo poľnohospodárstvo 16,4 % marockého HDP a zamestnáva 40 % marockej pracovnej sily; keďže v roku 2009 predstavovalo poľnohospodárstvo 5,1 % HDP EÚ a zamestnáva 1,1 % európskej pracovnej sily;
- D. keďže dohoda okamžite liberalizuje 55 % cieľ na poľnohospodárske výrobky a výrobky rybného hospodárstva EÚ (zvýšenie z 33 %) a 70 % cieľ na poľnohospodárske výrobky a výrobky rybného hospodárstva Maroka v priebehu 10 rokov (zvýšenie z 1 %);
- E. keďže dohoda umožní európskym vývozcom lepší prístup na susedný trh s rýchlo sa meniacimi vzorcami spotreby a rastúcim počtom obyvateľstva;
- F. keďže Maroko je jednou zo štyroch krajín južného Stredozemia, v súvislosti s ktorými Rada schválila smernice na rokovania o prehĺbenej a komplexnej dohode o voľnom obchode (DCFTA); keďže obchod s poľnohospodárskymi výrobkami bude súčasťou týchto rokovaní;
- G. keďže Západná Sahara je len implicitne vylúčená z obchodných ustanovení dohody a je možné, že pre výrobky Západnej Sahary by preferenčný prístup na vnútorný trh EÚ zaručený touto dohodou mohol byť v skutočnosti výhodný;
- H. keďže každá obchodná dohoda, ktorá sa týka Západnej Sahary, musí byť vykonaná v prospech západosaharského obyvateľstva a v súlade s jeho želaním, ako ustanovuje medzinárodné právo;

Všeobecné úvahy

1. je presvedčený, že otvorenie trhov a postupná integrácia do vnútorného trhu EÚ sa môže stať významným nástrojom rozvoja krajín južného Stredozemia a pomôcť zmierniť rozšírenú chudobu a nezamestnanosť, ktoré sú príčinou hospodárskych, migračných a bezpečnostných problémov v regióne; domnieva sa, že EÚ musí byť pripravená urobiť obchodné koncesie v citlivých odvetviach, akým je poľnohospodárstvo, aby sa mohol tento potenciál využiť;
2. zdôrazňuje, že vzhľadom na novú situáciu, ktorú priniesla arabská jar, nesie EÚ zodpovednosť za to, aby v plnej miere využila svoje obchodné a hospodárske možnosti na pomoc v procese prechodu tých krajín južného Stredozemia, ktoré sa v nedávnej dobe demokratizovali, alebo ktoré podobne ako Maroko robia významné kroky smerom k demokratizácii; víta úsilie Maroka o demokraciu a udržateľný rozvoj; žiada EÚ o podporu týchto opatrení a o to, aby dohodu a prehĺbenie obchodnej stratégie s Marokom dôrazne prepojila s týmto úsilím;
3. domnieva sa, že je podstatné, aby cieľom obchodných a investičných iniciatív bol prospech pre všetky zložky spoločnosti a aby sa iniciatívy osobitne zamerali na MSP a malých poľnohospodárov; v tejto súvislosti poznamenáva, že viac ako 80 % marockých

poľnohospodárov vlastní menej ako päť hektárov pôdy, a preto víta skutočnosť, že Marocká konfederácia pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (COMADER) podporuje dohodu; pripomína, že potravinová bezpečnosť má okrem ekonomického aj sociálny, environmentálny a kultúrny rozmer;

4. zdôrazňuje, že podľa Lisabonskej zmluvy musí byť Európsky parlament zapojený do všetkých fáz obchodných rokovaní a vyjadriť súhlas s dohodami; preto vyzýva Komisiu a Radu, aby rešpektovali tieto záväzky v súvislosti s budúcimi protokolmi dohodnutými s Marokom v rámci dohody o pridružení a potenciálnej dohody (DCFTA);

Dohoda

5. zdôrazňuje, že dohoda poskytne príležitosti pre poľnohospodárske odvetvie EÚ, najmä pokiaľ ide o spracované potraviny; poukazuje na to, že vývozcovia v EÚ napokon získajú výhody z odstránenia marockých dovozových ciel v prípade 70 % poľnohospodárskych výrobkov a výrobkov rybného hospodárstva, čím sa na clách ročne ušetrí odhadovaná suma 100 miliónov EUR, keď sa bude dohoda plne uplatňovať;
6. je znepokojený v súvislosti s dôsledkami pre určité poľnohospodárske regióny v južnej Európe a vyzýva EÚ, aby uskutočnila reálne reformy s cieľom urobiť euro-stredomorské poľnohospodárstvo konkurencieschopným; berie na vedomie obavy niektorých poľnohospodárskych sektorov (pestovanie paradajok, uhoriek, broskýň a marhúľ) zo zvyšovania bezcolných kvót na dovoz citlivých druhov ovocia a zeleniny; zdôrazňuje však, že zvýšenie bezcolných kvót predstavuje malý podiel európskej produkcie (napr. približne 0,65 % v prípade paradajok) a že tieto dovozy sú ďalej obmedzované sezónnym pridelovaním a systémom vstupných cien;
7. víta ďalšie netarifné opatrenia dohody, ako sú rokovania o poskytnutí osobitnej ochrany pre európske zemepisné označenia, posilnený mechanizmus ochrany a sanitárne a fytosanitárne opatrenia; vyzýva Komisiu, aby európskemu priemyslu poskytla ďalšie objasnenie v súvislosti s postupom a mechanizmami aktivácie ochranných doložiek; okrem toho pripomína, že EÚ a Maroko schválili mechanizmus urovnávania sporov, ktorý umožňuje zúčastneným stranám získať odškodnenie, ak niektorá strana nedodrží ustanovenia dohody;

Rozšírený obchod a ekonomické otázky

8. je znepokojený sťažnosťami európskych priemyselných skupín na údajné podvody v systéme vstupných cien; v tejto súvislosti berie na vedomie návrhy na zosúladenie spôsobov zavádzania systému vstupných cien do Colného kódexu Spoločenstva v poslednej reforme spoločnej poľnohospodárskej politiky; zároveň zdôrazňuje, že od roku 2005 neboli podané na OLAF žiadne oficiálne sťažnosti;
9. zdôrazňuje, že prístup na vnútorný trh EÚ by mal byť podmienený splnením hygienických, fytosanitárnych a environmentálnych noriem, a víta pozitívnu správu Potravinového a veterinárneho úradu o dodržiavaní týchto noriem Marokom v roku 2011; víta skutočnosť, že v dohode sa kladie dôraz na sanitárne a fytosanitárne opatrenia, a žiada, aby technická pomoc bola ústredným bodom rokovaní o dohode (DCFTA); vyzýva Komisiu, aby Maroku poskytla pomoc v oblasti vodného hospodárstva s cieľom

zabrániť zhoršeniu kvantity a kvality vody, umožniť lepší prístup k pitnej vode a zlepšiť nakladanie s odpadovými vodami; vyzýva Európsku agentúru pre bezpečnosť potravín a Európsku environmentálnu agentúru, aby členským štátom, ako bola požiadavka, poskytli expertízu na posúdenie kvality dovážaných výrobkov;

10. zdôrazňuje, že Maroko podobne ako mnoho rozvojových krajín čelí značným ťažkostiam v zabezpečení pracovných práv; konštatuje, že napriek jeho ratifikácii väčšiny dôležitých dohovorov Medzinárodnej organizácie práce (MOP) a prijatiu právnych predpisov, ktoré zakazujú detskú prácu, pretrvávajú obavy v súvislosti so slobodou združovania a detskou prácou; domnieva sa, že dohody DCFTA by mali zahŕňať pomoc pri vykonávaní dohovorov MOP, ratifikáciu nepodpísaných základných dohovorov (napr. Dohovor o slobode združovania a ochrane práva odborovo sa organizovať (č. 87)) a iniciatív týkajúcich sa sociálnej zodpovednosti podnikov v rámci kapitoly o trvalo udržateľnom rozvoji;
11. ľutuje, že Komisii sa v rámci obchodných ustanovení dohody o pridružení EÚ – Maroko nepodarilo presvedčivo objasniť postavenie Západnej Sahary; domnieva sa, že takéto vysvetlenie je nutné v záujme skončenia súčasnej právnej neistoty a bolo to užitočné aj pre dohody EÚ s Marokom v ďalších odvetviach, kde sa protokoly musia často obnovovať; preto vyzýva Komisiu, aby sa s súvislosti so Západnou Saharou snažila o komplexný prístup a aby zároveň brala do úvahy rokovania prebiehajúce v OSN o hľadani trvalého politického riešenia; vyzýva Komisiu, aby obyvateľom Západnej Sahary poskytla významnú rozvojovú pomoc na zlepšenie ich životných podmienok;
12. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, delegácii Európskeho parlamentu pre vzťahy s krajinami Magrebu, predsedníctvu Parlamentného zhromaždenia Únie pre Stredozemie a parlamentu a vláde Maroka.